Σίμων Καράς – 10 Χρόνια από τον θάνατόν του (Παιδευτική και παιδαγωγική η σημασία του συνόλου έργου και της ζωής του Σίμωνος Καρά).

Ομιλία του καθηγητού κ. Χαράλαμπου Σπυρίδη, με θέμα:

(12/11/2008)

Κυρίες και κύριοι,

Η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος «Λίλιαν Βουδούρη» εις τα πλαίσια σειράς διαλέξεων με τον τίτλο «Επέτειοι», συνεργαζομένη μετά του Συλλόγου προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής, διοργανώνει την αποψινή διάλεξη με θέμα: Σίμων Καράς – 10 Χρόνια από τον θάνατό του.

Ακριβώς ειπείν έχει παρέλθει ένα διπλούν διαπασών και δια πέντε χρονικόν διάστημα ενιαυτών, αφότου απήλθε ο Σίμων Καράς, δι' όσους γνωρίζουν Πυθαγόρειον Μαθηματική Μουσική.

$$\begin{array}{c|c} 23 & 3 = 9 \\ 12 & 3 = 9 \end{array}$$

Προσωπικώς, αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω θερμάς ευχαριστίας προς αμφοτέρους τους προμνημονευθέντας φορείς για την τιμή, την αγάπη και την εμπιστοσύνη των προς την ταπεινότητά μου.

Κυρίες και κύριοι,

Έχω την υψηλή τιμήν την παρούσα στιγμή να ομιλώ για τον Σίμωνα Καρά αισθανόμενος δέος, διότι εκπροσωπώ το Πνευματικό του Ίδρυμα, τον Σύλλογο προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής και καλούμαι να απαθανατίσω παιδευτικά και παιδαγωγικά στοιχεία της ζωής του, τα οποία κινούνται μεταξύ της πραγματικότητος και του μύθου.

Προσεγγίζων τον άνθρωπο και το έργο του στοχεύω εις το να φωτίσω πτυχάς από το σύνολον έργον και τη ζωή του Σίμωνος Καρά, που αφορούν εις την παιδευτικήν και παιδαγωγικήν σημασία τους, εκτός και εντός της μουσικής κοινότητος.

Θεωρώ καθήκον μου να στρέψω προς αυτήν την κατεύθυνση τας όποιας αναφοράς μου, διότι τα τελευταία χρόνια αναζητούμε πρότυπα, προκειμένου να καταστήσει ο διδάσκαλος το σχολείο του ζωντανό και χαρούμενο. Διαφορετικό σχολείο από αυτό το κακό μοντέλο, στο οποίο έχομεν αυτοεγκλωβισθεί ως διδάσκαλοι και ως σύστημα και του οποίου παράγωγο είναι αυτή αύτη η κοινωνία, υπέρ της οποίας ηγωνίσθη ο Σίμων Καρράς για να την καταστήσει καλυτέρα. Λέγων «τα τελευταία χρόνια», εννοώ τα τελευταία εκατό χρόνια. Και λέγων «διδάσκαλος» εννοώ σύμπασα την εκπαιδευτικήν και μουσικήν κοινότητα της πατρίδος μας.

Δεν γνωρίζω, παρά την ηλικία μου, πότε η επιστημονική παρατήρησις εις τοιαύτας προκλήσεις είναι επαρκές εργαλείο για να καταδείξει κανείς την εκκωφαντική στάθμη έντασης, τουτέστιν τα πολλά decibel, που αποκτά ο πνευματικός συμπαντικός ήχος, ο

οποίος παράγεται από την πάλμωση, καθ' ην στιγμήν προσωπικότητα και έργο σαν αυτό του Σίμωνος Καρρά συγκρούονται με αδρανείς κοινωνικές αξίες.

Παρ' όλο, λοιπόν, που θεωρώ ότι ο διδάσκαλος Σίμων Καράς, ο οποίος αφήκεν οπίσω του ένα ογκώδες και πολυδιάστατο έργο, δεν ήτο ένας τυχαίος άνθρωπος και ότι δεν θα μπορούσε να προσμετρηθεί με τα ανθρώπινα μέτρα, θα επιχειρήσω επιλεκτικήν αναφορά εις τη ζωήν και το έργο του, προσβλέπων εις την ανάδειξη ικανών στοιχείων, τα οποία υποστηρίζουν την παιδαγωγικότητα του θέματος της ομιλίας μου.

Ο Σίμων Καράς, εγεννήθη στις 21 Μαΐου του έτους 1903 ή του έτους 1905 (όπως αναγράφεται εις τα μητρώα και εις την ταυτότητά του). Γενέθλιος γη του Σίμωνος Καρά υπήρξεν το μεσαιωνικόν χωρίον Στροβίτσιον (νυν Λέπρεον), της παλαιάς επαρχίας Τριφυλίας.

Πατήρ του ήτο ο Γιαννάκης Καράς (έπαιζε ταμπουρά), οοποίος ήτο όχι μόνον το παράδειγμα του Σίμωνος, αλλά και ο πρώτος διδάξας αυτόν την ενόργανον και φωνητική μουσική. Η μητέρα του ελέγετο Σπυρούλα, το γένος Νικολάου Δρακοπούλου.

Οι γονείς του Γιαννάκης και Σπυρούλα

Θα εκπλαγή κανείς πληροφορούμενος σήμερον ότι αυτό τούτο το διακριτικό της οικογενείας και το κύριο όνομα του πατρός του Σίμωνος Καρά, του Γιαννάκη Καρά, όπως αποδεικνύεται από δη

μοσιευθέντα βυζαντινά έγγραφα από τους Α. Παπαδόπουλο-Κεραμέα (Ιεροσολυμική Βιβλιοθήκη), F. Miklosick – J. Muller (Acta ed diplomata) και F. Uspenskij – V. Benesevic (Vazelonskie aktv. Leningrad), είναι η εγγυτέρα προσέγγισι του διδασκάλου Σίμωνος Καρά στο Βυζάντιο της Δυναστείας των Παλαιολόγων (12381453), διότι το οικογενειακό επώνυμο Καράς απαντά κατά τους αιώνας ιγ΄, ιδ΄ και ιε΄ σε χειρόγραφα μεταξύ των οποίων το της Ιεροσολυμικής Βιβλιοθήκης του έτους 1429, όπου είναι επιγεγραμμένον:

Excipton lucions o Kapai, Evém (masons o Kapai,

Ο Σίμων Καράς εφοίτησε εις το Δημοτικό Σχολείον του Λεπρέου και εις το Γυμνάσιον της Κυπαρισσίας. 12ετής μετέβη εις την Πάνω Χώρα, όπου εδιδάχθη τα γράμματα και την ιερά μουσικήν από τον καλλίφωνον και μορφωμένον ιερέα Ευστάθιον Λαμπρινόπουλον, πρωθιερέα της Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως εις την Αρκαδιά.

Η Αρκαδιά με την παλαιά βυζαντινή ιδιαιτερότητά της υπήρξε έδρανον της Μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως, η οποία πολύ ενωρίς είχε αναδειχθεί σε Μητρόπολη και κυρίως αυτοκέφαλον Αρχιεπισκοπή, υπαγομένη απ' ευθείας εις το Οικουμενικόν Πατριαρχείον.

Τονίζω ιδιαιτέρως τούτο, διότι ο Σίμων Καράς είχετο στερρώς από δύο άξονας. Την άδολον αγάπην του για την Ελλάδα και την αφοσίωσή του εις την Ορθόδοξον Ανατολικήν Εκκλησία. Επιθυμώ να τονίσω ότι αυτές είναι οι συντεταγμένες του, ως προς τον καθορισμό των άλλων δραστηριοτήτων του. Θα δούμε δε –αν και είναι ηλίου φαεινότερο – ότι ο Σίμων Καράς, μεταπηδών από τη γεωγραφική συντεταγμένη του τόπου, όπου είδε το φως για πρώτη φορά, διέβη κατά πολύ το γεωγραφικό μήκος και πλάτος της πατρίδος του.

Διερευνώντες το ενδεχόμενο ο Σίμων Καράς να εγεννήθη το έτος 1905, ευρισκόμεθα προ του ακολούθου πραγματικού γεγονότος:

Το έτος 1922 ο Σίμων Καράς πρέπει να ήτο μικρότερος μάλλον και όχι μεγαλύτερος των 19 ετών, δεδομένου ότι οι πλείστοι των νέων της κλάσεως του 1921, οι οποίοι μόλις σχεδόν είχαν συμπληρώσει το 19 έτος της ηλικίας των, είχαν τύχει αναβολής στρατεύσεως από το ΓΕΣ για την Μικρασιατικήν Εκστρατείαν «έ

νεκα αδυναμίας έξεως», εκλήθησαν δε προς κατάταξιν και ευρέθησαν εις το μέτωπον της Μικράς Ασίας περί τα τέλη Ιουλίου 1921.

Ο Σίμων Καράς το Φθινόπωρο του έτους **1921** αφικνείται εις τας Αθήνας. Εγγράφεται εις τη Νομικήν Σχολήν, αλλά, αποκοπτόμενος των σπουδών του, δεν λαμβάνει πτυχίο.

Φοιτητής με τον πατέρα του το έτος 1922

Το ίδιο έτος εγγράφεται εις το Ωδείον των Αθηνών, εις την τάξιν του Γεωργίου Χωραφά για να μάθει βιολί. Παραλλήλως συμμετέχει εις τη χορωδίαν του Φιλοκτήτου Οικονομίδου.

Το ίδιο και πάλιν έτος προσλαμβάνεται και διορίζεται εις το Υπουργείον της Κοινωνικής Προνοίας.

Τρία έτη αργότερον, το έτος **1924**, ιδρύει έναν εκκλησιαστικό χορό ιεροψαλτών.

Το έτος 1927 ιδρύει την ομώνυμον Σχολή του και το 1929 ομιλεί και παρουσιάζει την Εκκλησιαστική μουσική εις το Βασιλικό θέατρο. Ακολούθως ιδρύει τον Σύλλογον προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής, εις τον οποίον ανέπτυξε μέχρι το τέλος της ζωής του μία πολύπλευρον και σημαντική δραστηριότητα εις την ψαλτικήν τέχνη και στο δημοτικό τραγούδι, με δωρεάν την Σχολή εξαετούς φοιτήσεως, την Εκκλησιαστική Χορωδία, τη Μεικτή Χορωδία Εθνικών Τραγουδιών, και τέλος, τη χορευτική ομάδα.

Το ίδιο έτος, **1927,** έγραψε μουσική για τας εορτάς, τας οποίας είχαν διωργανώσει εις τους Δελφούς ο Άγγελος και η Εύα Σικελιανού. Η Εύα υπήρξε όχι μόνον μαθήτρια και στενή συνεργάτις του Σίμωνος Καρά, αλλά και ο καλύτερος εκφραστής των ιδεών του, εις τα πρώτα μάλιστα βήματα της καλλιτεχνικής αυτού δημιουργίας, κατά δε την έκφρασιν του ιδίου «ψυχή και στυλοβάτης του Συλλόγου προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής».

Το **1930** ο Σύλλογος αναγνωρίζεται ως «Σωματείον μη κερδοσκοπικού χαρακτήρος» και το έτος **1937** ο Σύλλογος εξελίσσει την υπάρχουσα Σχολή σε Σχολήν Εθνικής Μουσικής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα αυτά συνέβησαν σε μιαν εποχήν κατά την οποία η Ελλάς διήγε μια κρίσιν ταυτότητος, αποποιουμένη τον πλούτο της παραδόσεώς της, στρεφομένη εις τα πολιτιστικά πρότυπα του Δυτικού κόσμου. Αι άσκνοι προσπάθειαι και η χαλυβδίνη θέλησις του Σίμωνος Καρά κατάφεραν να ξεπεράσουν τας οικονομικάς και πρακτικάς δυσκολίας, την κρατική αδιαφορία και την έλλειψη μέσων.

Σήμερον ο «Σύλλογος προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής», λειτουργεί εις το σπίτι του Σίμωνος Καρά (οδός Έρσης 9 και Πουλχερίας, εις τον λόφον του Στρέφη). Για τους σκοπούς και τη δραστηριότητα του «Συλλόγου προς Διάδοση της Εθνικής Μουσικής» εξαιρετικά κατατοπιστική τυγχάνει η ιστοσελίδα του συλλόγου: www.simonkaras.gr

Στις **29 Μαΐου του έτους 1932** οργανώνει και τελεί για πρώτη φορά το Μνημόσυνο των μαρτύρων της αλώσεως της βασιλίδος πόλεως, της Κωνσταντινουπόλεως.

1934: Δίδει διάλεξιν εις την Εταιρεία Βυζαντινών Σπουδών με θέμα «Ερμηνεία των Βυζαντινών μουσικών κωδίκων» με τη χορωδία του να παρουσιάζει εκκλησιαστική μουσική και τραγούδια. Σ' αυτήν τη διάλεξη τίθενται αι βάσεις της Μουσικής Παλαιογραφικής ερεύνης και μεταγραφής βυζαντινών και μεταβυζαντινών μουσικών κωδίκων.

Το έτος **1937** μετατίθεται εις το Υπουργείον Τουρισμού και Τύπου από το οποίο δύο έτη αργότερον, το **1939**, αποσπάται με τον βαθμόν του Εισηγητού εις την Ραδιοφωνία.

Οποία θεία επιδαψίλευσις! Αμέσως αρχίζει εκπομπάς από το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.) με τίτλο «Ελληνικοί Αντίλαλοι» που ο Σίμων Καράς παρουσίασε ατύπως μεν προ του Β' Παγκο

σμίου Πολέμου και κατ' αυτόν, τυπικώς δε κατά την περίοδο 1950-1960. Πρόκειται για δημοτικά ακούσματα με παραινετικά προοίμια, τα οποία εις τα χαλεπά ιδία χρόνια για την ελληνικήν πατρίδα εκράτησαν ακμαιότατον το φρόνημα του λαού. Κατ' αυτήν την εκπομπή και μίαν άλλη, «Το δημοτικό τραγούδι στις πηγές του», από το 1957 έως το 1973 ηχογραφεί συστηματικώς και παρουσιάζει από την Εθνική Ραδιοφωνία περισσοτέρας των 700 εκπομπάς, αι οποίαι άφησαν εποχή, διότι για πρώτη φορά το πανελλήνιο κοινό ήρχετο εις επαφήν με τας τοπικάς μουσικάς παραδόσεις.

Το έτος 1939, ο Σίμων Καράς μετά του Μακρή Καλλιγά και του Λίνου Πολίτου, όστις ήτο επιμελητής του Τμήματος Χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, μεταβαίνουν εις την Κωνσταντινούπολιν προκειμένου να φωτογραφίσουν τους πρωτογράφους κώδικας της εξηγήσεως της βυζαντινής και μεταβυζαντινής μελοποιίας εις την κατά το 1814 Νέαν Μέθοδον αναλυτικής σημειογραφίας των διδασκάλων Χρυσάνθου, Χουρμουζίου και Γρηγορίου.

1940-41: Υπηρετεί εις το Μέτωπο και μετά την απόλυσίν του περιέρχεται διαρκώς με την χορωδία του τα Νοσοκομεία και λοιπά Ιδρύματα και ψυχαγωγεί τους αναπήρους πολέμου. Διδάσκει στο Ελληνικό Σπίτι της Αγγελικής Χατζημιχάλη την ελληνική μουσική παράδοση.

1940: Στο μέτωπο.

1946: Συμμετέχει με την χορωδία του εις τους εορτασμούς εις το στάδιον, για την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου μετά της μητρός Ελλάδος.

Διδάσκει Ελληνικό χορό και μουσική εις τη Σχολή Χορού της Κούλας Πράτσικα.

Δευτέρα ημέρα των Χριστουγέννων του έτους **1950** ο Σίμων Καράς ενυμφεύθη, κατά το βυζαντινόν τυπικόν εις τον περικαλλή βυζαντινό ναόν της ιεράς μονής Δαφνίου, την Αγγελική Αλεξίου Βατούγιου, Ικαριώτισα εις την καταγωγήν, σύντροφον της ζωής του και ακούραστη συνεργάτιδά του μέχρι του τέλους του βίου του.

1950: Ο γάμος του.

Ο Σίμων Καράς ήρχισε τας προσωπικάς του μουσικάς σπουδάς και ερεύνας εκτός του χώρου των οργανωμένων ωδείων, εμελέτησε τα θεωρητικά έργα των Αρχαίων Ελλήνων, των Βυζαντινών και μεταβυζαντινών συγγραφέων, ανεζήτησε, απεκρυπτογράφησε και ερμήνευσε παλαιά μουσικά χειρόγραφα Βιβλιοθηκών, όπως του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, του Αγίου Όρους, της Εθνικής Βιβλιοθήκης κ.α. Κατ' αυτόν τον τρόπον ανεδείχθη βαθμαίως εις έναν μοναδικόν αυτοδίδακτο μουσικοδιδάσκαλον, εις έναν επιφανή θεωρητικό, γνώστην της σημειογραφίας των διαφόρων μορφών και εξελίξεων της βυζαντινής, αλλά και της αρχαίας Ελληνικής μουσικής. Συμμετείχε εις πλήθος συνεδρίων και επισήμων βημάτων του δημοσίου λόγου, πάντοτε με διαφορετικό και εξαιρετικώς ενδιαφέρον μουσικολογικό θέμα, όσον αφορά εις την

παλαιογραφία, τα γένη και τα διαστήματα της Ελληνικής Μουσικής, αρχαίας, βυζαντινής και μεταβυζαντινής, εκκλησιαστικής και δημοτικής.

1950: Καταγραφή στη Σάμο.

1953: Εισηγείται εις το Διεθνές Βυζαντινολογικόν Συνέδριον Θεσσαλονίκης με θέμα «Η ορθή ερμηνεία και μεταγραφή των Βυζαντινών μουσικών χειρογράφων».

1957: Χρησιμοποιών ένα μαγνητόφωνο μάρκας ΤΕLEFUNKEN, το οποίο ως επί το πλείστον μετέφερε εις την αγκάλην της η σύζυγός του, η κυρία Αγγελική, πραγματοποιεί επιτοπίους μουσικάς καταγραφάς δημοτικών τραγουδιών και οργανικών σκοπών. Όσον αφορά εις τα τραγούδια, που κατεγράφησαν υπό του Σίμωνος Καρά, εκτός από την φωνή αυτών, η οποία πρέπει να αναζητηθεί εις την ιδέαν της μελωδίας, ο καταγραφεύς εμμένει εις πρόσθετα στοιχεία, όπως είναι οι ιδιωματισμοί της γλώσσης των δημιουργών τους και κάποια άλλα διαλεκτικά στοιχεία του τόπου, λ.χ. αρχαϊκά στοιχεία της γλώσσης και ο προσωδιακός της χαρακτήρ.

Ο Σίμων Καράς συνέλαβε και κατέγραψε πιστώς τόσον την φωνητική μουσική, όσον και την φωνητικήν ορθογραφία των δημιουργών των τραγουδιών του.

Ας αποτελέσει τούτο μάθημα και για τους νεωτέρους καταγραφείς δημοτικών τραγουδιών!

Δημοτικά τραγούδια της Πελοποννήσου ο Σίμων Καράς ήρχισε να περισυλλέγη εις ηλικία μόλις 14 ετών. Πριν καν εισέλθη εις την εφηβείαν είχε προκαταλάβει την Κεντρικήν Επιτροπήν Εκατονταετηρίδος της Ελληνικής Επαναστάσεως, η οποία, μεταξύ άλλων, το 1921 εξήγγειλεν την «περισυλλογήν και διάσωσιν των ασμάτων και των χορών του ελληνικού λαού... δια φωνογράφων, φωτογραφιών, και παντοίων άλλων μέσων (Γ. Χαριτάκι, Η Εκατονταετηρίς της Επαναστάσεως, Εν Αθήναις 1921, σελ.44)». Ο Σίμων Καράς δε, εις τους μετέπειτα χρόνους, ήτο ο μόνος ο οποίος ησχολήθη κατά σύστημα με την περισυλλογή και διάσωσιν τούτου του εθνικού πλούτου. Αι μουσικαί καταγραφαί του, βεβαίως, εγένοντο αργότερον.

Εις το σύνολό τους τα δημοτικά τραγούδια που έχει καταγράψει ο Σίμων Καράς (του ακριτικού κύκλου, παραλογές, ιστορικά, κλέφτικα, χορευτικά και μη, της αγάπης, του καημού και της θάλασσας, του γάμου, δρομικά, γνωμικά, διδακτικά, μυρολόγια, όπως και κόμματα, γυρίσματα και τσακίσματα) είναι ένας ολόκληρος κόσμος.

1963: Μετέχει του Διεθνούς συνεδρίου Ανατολικής Μεσογειακής Μουσικής στην Τυνησία με εισήγηση.

1968: Πραγματοποιεί επιστημονική ανακοίνωση εις τη Μονή Κρυπτοφέρης Ιταλίας με θέμα «*Γένη και διαστήματα της Βυζαντι-νής Μουσικής*».

1968, Ιταλία: Μονή Κρυπτοφέρης.

1969: Λαμβάνει το πρώτο βραβείο εις τον διαγωνισμό τσαμπούνας εις την Ερίκη της Σικελίας μαζί με θρακιώτας και νησιώτας τσαμπουνιέρηδες.

1970: Σημαντικός σταθμός για τον Σίμωνα Καρά, αλλά και την Ελλάδα εις την οικουμενική της διάσταση, είναι η χορηγία του Ιδρύματος Φορντ. Χάρις εις αυτήν και την νυχθημερόν συνδρομή της συζύγου του Αγγελικής και της βοηθού του Μαρίας Βούρα, πραγματοποιεί από το έτος 1972 τας επί τόπου ηχογραφήσεις δημοτικών τραγουδιών σε διαφόρους περιοχάς της Ελλάδος, τας οποίας κυκλοφορεί σε δίσκους γραμμοφώνου, σε κασέτας και σε CD.

Πρέπει να έχομε συνειδητοποιήσει ότι τα δημοτικά τραγούδια υπακούουν εις τους νόμους της φωνητικής της ελληνικής μουσικής. Αι κλίμακες της βυζαντινής μουσικής με τας οποίας μελωδούνται τα δημοτικά τραγούδια του Νεωτέρου και Νέου Ελληνισμού, έχουν όχι άπυκνα μόνον, αλλά και πυκνά διαστήματα (Αριστόξενος, Ευκλείδης, Πλούταρχος). Είναι δε το πυκνόν ίδιον του εναρμονίου και του χρωματικού γένους (Πτολεμαίος, Παχυμέρης). Τουναντίον, η κλίμαξ του συγκεκραμένου συστήματος της Δυτικής Μουσικής, για το οποίο ομιλεί ο Σίμων Καράς εις το Θεωρητικόν του (Β'. §ρλα'), αλλά και άλλοι παλαιότεροι και νεώτεροι αυτού, μάλιστα δε η διαίρεσις του διαπασών διαστήματος 2/1 εις 12 ίσα ημίτονα με αξία του καθενός ίση προς 1,05946... [2] = 1,059463094), δεν θα τονίσω εδώ ότι είναι παράφωνος αλλ' ότι, κυριολεκτών, δεν ερμηνεύει ακριβώς τους νόμους της φωνητικής της ελληνικής μουσικής, αφού κατ' ουδένα τρόπον αποδίδει τα βαθέα, ηδέα και λιγυρά μελικά ακούσματα αυτής.

Ορθόν και πρέπον μετά ταύτα είναι, προκειμένου να προέλθει σε μελέτη των δημοτικών τραγουδιών του Σίμωνος Καρά ο μουσικός εκτελεστής αυτών, να έχη κατά νουν τας κλίμακας εις τας οποίας κατέγραψεν αυτά ο διδάσκαλος, όπως ακριβώς τας εδίδαξε εις την υπ' αυτού ιδρυθείσα Σχολή της Εθνικής Μουσικής και είναι καταγεγραμμέναι εις το δίτομον Θεωρητικόν του (Αθήναι 1982), εις τας μεθόδους Ελληνικής Μουσικής (τόμοι Α', Β', Γ'1-2, Δ'1-2, Αθήναι 1981, 1984, 1985), εις «Τα Γένη και Διαστήματα εις την Βυζαντινήν Μουσικήν» (Αθήναι 1972) και εις «Τα Αρμονικά» (Αθήναι 1989 και SDNM, Cass. 126).

1973: Αποχωρεί από το Εθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.).

1975: Το Τμήμα Εθνικής Μουσικής της ΕΡΤ διαλύεται και το αρχειακό υλικό του διασκορπίζεται.

1978: Δίδει διάλεξη με θέμα «Εκκλησιαστική Βυζαντινή Μουσική και δημοτικά τραγούδια» στην Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή της Βοστώνης.

1981: «Ο Θούριος του Ρήγα και η μουσική του». Ανακοίνωση του Σίμωνος Καρά εις το Πολεμικόν Μουσείον με την χορωδία να αποδίδει τραγούδια του 1821.

1983: Σηματοδοτείται η «στροφή» του προς τη σύνθεση του μεγάλου θεωρητικού του. Γράφει δεκάδας κειμένων, τα οποία συνδέονται αρρήκτως με την αντίληψη, ήτις αφετηριάζεται από την πυθαγόρειον σκέψη. Επιχειρεί να διαπαιδαγωγήσει την κοινωνία, αξιοποιεί την υψηλή εκκλησιαστική ποίηση και τας λαϊκάς μουσικάς τραγουδιστικάς καταγραφάς. Καταθέτει ένα νέο μορφωτικό στοιχείο στη νεότερη πνευματική συγκρότηση, στηριγμένο στη συλλογική γνώση και μνήμη του λαού.

Με τη Μεγάλη Ορχήστρα Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής προβάλλει τα αριστουργήματα της μουσικής της υπαίθρου στο ελληνικό κοινό και καταθέτει ως επόμενο παιδευτικό εργαλείο τα αριστουργήματα της «αδέσποτης» δημοτικής μουσικής δημιουργίας. Αι συναυλίαι και η δισκογραφία του «διδάσκουν» το παγκόσμιο ακροατήριο και γίνονται βήμα διαμαρτυρίας προς την Πολιτεία για την αδιαφορία της εις ό,τι αφορά εις την επιβίωση των εθνικών μνημών αυτών των μουσικών.

ΟΣ. Καράς διευθύνει την Ορχήστρα.

Τον Οκτώβριον του ιδίου έτους εις το Μουσικολογικό Συνέδριον, το οποίο είχε διοργανώσει το Πολιτιστικό Κέντρο των Δελφών, έδωσε την Ανακοίνωση «Οι Μουσικές στην Ανατολική λεκάνη της Μεσογείου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα».

Εκεί ως σύνεδρος τον εγνώρισα για πρώτη φορά! Ωμιλούσε, έψαλλε, ετραγουδούσε προκειμένου να πείσει το ακροατήριό του, το οποίο εις την πλειονότητά του αποτελούσαν διαπρεπείς μουσικολόγοι απ' όλα τα μέρη του κόσμου. Ανέλυε και συγχρόνως συνέκρινε κλίμακας, τρόπους, ήχους, μακάμια, σιουπέδας, οριοθετών συγχρόνως τας θέσεις των μπερντέδων στας ελληνικάς, τας τουρκικάς και στας αραβικάς κλίμακας. Είχε την περισσή γνώση και γι' αυτό έπειθε τους συνομιλητάς του.

Τον εθαύμασα, σε εκείνο το Συνέδριο, για τη μουσική του πληρότητα, τη δυνατότητα άμεσης διατυπώσεως των επιχειρημάτων του, την ορθότητα των μουσικών αυτού συλλογισμών και, ότι, κατά έναν τρόπον, αυτός ήτο όστις κατηύθυνε τη συζήτηση εις το Συνέδριο. Με εντυπωσίασε δε πολύ, όταν είδα, ότι όχι μόνον οι Έλληνες σύνεδροι, αλλά και οι Ξένοι, που συμμετείχαν στας συνεδριάσεις, και από αυτούς κυρίως οι Τούρκοι, οι Πέρσες, οι Σύριοι και οι Αιγύπτιοι εκρέμοντο κυριολεκτικώς από τα χείλη του. Είχαν δεχθεί σχεδόν ασυζητητί τας θέσεις του σε καίρια σημεία της Ελληνικής -Βυζαντινής και, κατ' επέκτασιν της Ανατολικής μουσικής. Τότε μόλις κατάλαβα, ότι εις τον χώρον της ελληνικής μουσικής η Ελλάς διέθετε – και εξακολουθεί να διαθέτει με το αδαπάνητο έργο, το οποίον κατέλιπε ο Σίμων Καράς – τον μεγαλύτερο εθνομουσικολόγο του είδους.

'Ισως ο τίτλος αυτός, που του αποδίδω, να φαίνεται μικρός, αλλά μάλλον συμβαίνει το αντίθετο. Διότι επί των ημερών μας, επιτρέψατέ μου να είπω, έχουν μικρύνει πολύ την αξία των τίτλων οι άμοιροι τύχης, όσον αφορά εις την επιστημονικήν ή καλλιτεχνικήν των ανέλιξη.

1985: Πραγματοποιεί ανακοίνωση εις το Συνέδριο Μεσογειακής Μουσικής εις τους Δελφούς με θέμα «Η ελληνική συμβολή στη μεσογειακή μουσική».

1988: «*Αρμονικά*». Μια ανακοίνωση ιστορικός και μουσικολογικός σταθμός στο διεθνές μουσικολογικό συνέδριο των Δελφών.

Δελφοί, 1988: «Αρμονικά».

Ο Σίμων Καράς ετιμήθη υπό της Ακαδημίας των Αθηνών την εσπέραν της Παρασκευής, **24 Μαρτίου του έτους 1990**. Κατά την παραλαβήν του επαίνου και του βραβείου της Ακαδημίας, απευθυνόμενος προς τον Πρόεδρος της Ακαδημίας των Αθηνών, είπεν: «Κύριε Πρόεδρε, όταν εκάμαμε τον Σύλλογο της Εθνικής Μουσικής, εδώσαμεν όρκον και λόγον τιμής να μη δεχθώμεν τιμάς, αξιώματα, θέσεις και χρήματα και τον ετηρήσαμε μέχρι τούδε. Όμως, δια τον κύριον Μπόνην (τον εισηγητήν της βραβεύσεως) πατούμεν τον όρκον και λόγον τιμής, και δεχόμεθα τον έπαινον. Αρκεί η τιμή. Τας δε 300.000 δραχμάς του βραβείου, παρακαλούμεν όπως τας διαθέσητε, εξ ονόματός του, εις άλλων τας ανάγκας...». Με αυτήν την ανένδεια φιλοσόφου ο Σίμων Καράς διέκρινε την τιμήν και απεποιήθη το χρηματικόν έπαθλον.

1990: Βραβείον Ακαδημίας Αθηνών.

Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, προεδρεύοντος του αειμνήστου καθηγητού Εθνομουσικολογίας Γεωργίου Αμαργιανάκη, την Τρίτη, **4 Ιουνίου του έτους 1996** ανηγόρευσε τον Διδάσκαλο Σίμωνα Καρά εις επίτιμον διδάκτορά του, υλοποιώντας την απόφασι της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος, ήτις είχε ληφθεί την 19¹ Σεπτεμβρίου του έτους 1995. Τον πανηγυρικόν λόγον εξεφώνησεν ο καθηγητής της Βυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής Τέχνης εις το Τμήμα κ. Γρηγόριος Στάθης.

Κυρίες και κύριοι,

χωρίς να σπαταλήσω χρόνο πολύτιμο, θα επισημάνω τον ρόλο της μουσικής εις την δημοσία και ιδιωτική ζωήν των Αρχαίων Ελλήνων και τους δρόμους, τους οποίους άνοιξε ο Σίμων Καράς τόσο στο δημοτικό τραγούδι, όσο και τη βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική. Γνωρίζω ότι θα σκοντάψω επάνω εις τους μη μεμυημένους επί του θέματος. Είναι επόμενο.

Η αρχαία ελληνική μουσική, το δημοτικό τραγούδι και η βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική δεν είναι άλλόν τι από την ελληνική μουσική εις το σύνολόν της, με διάφορα στάδια εξελίξεως, διαφορετικάς αρχάς, όσον αφορά ιδιαιτέρως εις την ιερατική μουσικήν, και με διαχρονικήν εμβέλειαν, η οποία προσεγγίζει τα 7.000 με

6.000 έτη. Εμφανίζεται ταυτοχρόνως με την γένεση του Ελληνισμού, τον οποίο συνοδεύει στη δράση και την ακμή του. Ο Ελληνισμός προοδεύει στη μουσική μαζί με την αδιαμόρφωτη ακόμη σε διαλέκτους γλώσσα του (αν ίσως και προηγείται της προφορικής φωνής). Από τον Όμηρο ήδη και μετά η μουσική είναι αχώριστος από τη γλώσσα, διότι ο ποιητικός λόγος είναι το κέντρο βάρους γι' αυτήν. Αυτόν προβάλλει καθ' όλην τη διαδρομή της. Η ελληνική γραμματεία (Όμηρος, Ησίοδος, Σαπφώ, Τέρπανδρος, Πίνδαρος κ.ά.) όπως και Μυθογράφοι, Τραγικοί, Ιστορικοί και Φιλόσοφοι και ένα πλήθος διασωθέντων αρχαιολογικών μνημείων, επιμαρτυρούν το βάθος έκτασης, το οποίον είχεν η ελληνική μουσική για απέραντο διάστημα χρόνου. Η ελληνική τέχνη από τη Νεολιθική και την Ελλαδική εποχή μας διαφωτίζει επαρκώς με όσα μνημεία έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη. Το ίδιο η παπυρολογία. Από τα ίδια τα μνημεία της τέχνης, της επιγραφικής, της αγγειογραφίας, της γλυπτικής-πλαστικής και από τας σχετικάς ειδήσεις των γραπτών πηγών, έχομε το ανάπτυγμα της ελληνικής μουσικής στην Ανατολή, αλλά και στη Δύση. 1500 χρόνια προ του Μεγάλου Αλεξάνδρου η ελληνική μουσική είχε επικρατήσει στην Πρόσω Ασία. Επίσης, εις την Αίγυπτον.

Τα ίδια μνημεία και αι γραπταί πηγαί μας προσδιορίζουν τας μουσικάς τάσεις των Ελλήνων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, στο τραγούδι, το μυρολόγι, τον χορό, ό,τι και σήμερα είναι γνωστό από τα πανηγύρια. Από την παναρχαία ακόμα εποχή οι Έλληνες είχαν υψηλόν αίσθημα ευθύνης στην απόδοση τιμής στο θείο. Αυτά παρέλαβον, μαζί με τη νέα θρησκεία το Βυζάντιο, ο Νεώτερος και Νέος Ελληνισμός. Η βυζαντινή μουσική, η ιερά μουσική της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας και το δημοτικό τραγούδι ηκούετο και εξακολουθεί να ακούεται σε κάθε σπίτι, είτε σε γάμους, είτε σε άλλες εκδηλώσεις.

Ο Σίμων Καράς είναι ο μόνος, ο οποίος ησχολήθη αποκλειστικώς με το είδος τούτο, μετά την απόφαση, την οποία είχε λάβει η Επιτροπή της Εκατονταετηρίδος της Ελληνικής Επαναστάσεως προς περισυλλογήν των δημοτικών ασμάτων.

Είναι ο μόνος, επίσης, όστις επεσήμανε την εξάρτηση του δημοτικού τραγουδιού από την αρχαιότητα.

Εβδομηκονταπέντε ολόκληρα χρόνια ειργάσθη με αποκλειστικό τον σκοπό τούτο, όχι με λόγια, αλλά με τη χρήση των κατά σύστημα συντεθειμένων αρχαίων ελληνικών μέτρων εις τα δημοτικά τραγούδια. Έτσι, απέδειξε την ενότητά της με την αρχαία ελληνική μουσική. Με τας κλίμακας, που εμελέτησε οργανικά ο ίδιος, επέβαλε τα πυκνά διαστήματα, εφήρμοσε τον μαθηματικό λόγο προς απόδειξη των διαστημάτων των. Ο Σύλλογος προς Διάδοση

της Εθνικής Μουσικής και ιδιαιτέρως η Σχολή της Εθνικής Μουσικής, στην οποία μέχρι προ του θανάτου του προΐστατο, το σπουδαίο έργο που έφερε εις πέρας στον τομέα της δημοτικής μουσικής, συνακολούθως προς την παλαιογραφικήν και τη λαϊκήν καθόλου παράδοση, είναι αναντίρρητος λόγος.

Ένας δεύτερος μεγάλος στόχος του Σίμωνος Καρά είναι η επαναφορά της βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής στην κλασσική μορφή της, όπως δηλαδή εδιδάσκετο και ηκούετο εις τους ναούς την εποχή του Δαμασκηνού, του Κουκουζέλους και των άλλων μεγάλων μελουργών της βυζαντινής και μεταβυζαντινής εποχής μέχρι και προ της μεταρρυθμίσεως των τριών μουσικοδιδασκάλων των αρχών του ιθ' αιώνος.

Αναγνωρίζει, βεβαίως, ο Σίμων Καράς ότι οι τρεις διδάσκαλοι Χρύσανθος, Γρηγόριος και Χουρμούζιος συνέβαλον εις την εκλαΐ-κευση του τρόπου εκμαθήσεως της βυζαντινής μουσικής, όμως, στο νέο μουσικό γραφικό σύστημα ανευρίσκει κενά, τα οποία πληθαίνουν από ημέρα σε ημέρα με την επικράτηση του νέου γραφικού συστήματος το 1814.

Προς τούτο, χάριν συγκρίσεως, επέβαλε στη σχολή του την από κοινού διδασκαλία των δημοτικών τραγουδιών, αφού στους ιδίους θεμελίους νόμους της ελληνικής μουσικής και στα ίδια μέτρα εργάζονται και τα δύο είδη.

Επέβαλε δε ακόμα στη διδασκαλία του, στη σχολή, και την παλαιογραφία της βυζαντινής μουσικής και την μελοποίια και την υμνογραφία, μαθήματα απαραίτητα για την όλη στοιχείωση του θέματος. Πρόσθετα μαθήματα για τα προσωδιακά και φθογγικά πάθη, για την τονικότητα κ.λπ. ήσαν όχι μόνον απαραίτητα, αλλά και βοηθητικά προς εμπέδωση της διδασκαλίας.

Επί τω λόγω ότι οι Μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας και οι εκκλησιαστικοί μουσουργοί και μελουργοί είχαν εν χρήσει στη βυζαντινή μουσική τα απλά μέτρα και όχι τα κατά σύστημα συντεθειμένα των Αρχαίων Ελλήνων, ο Σίμων Καράς στη διδασκαλία του αναζητεί τα επιβαλλόμενα στα βυζαντινά μελουργήματα μέτρα στην προσωδιακή έκταση της συλλαβής και την ισομετρία, ως το πάλαι. Ο ομιλών υποστηρίζει ότι η μέθοδος διδασκαλίας που χρησιμοποιεί ο Σίμων Καράς τόσο για το δημοτικό τραγούδι, όσο και για το εκκλησιαστικό άσμα, είναι η αρίστη, καθότι επέτυχε ν' αποκαταστήση σε μεγάλο βαθμό την κλασσική βυζαντινή μελωδία και να προσεγγίση το δημώδες άσμα στας ρίζας του, αι οποίαι εισχωρούν σ' ένα βαθύτερο στρώμα της εποχής του Ομήρου.

Για την ιστορική, φιλοσοφική, ακουστική, μαθηματική και αισθητική μελέτη της ελληνικής μουσικής κατάπληξιν προκαλεί ο ε

ξαιρετικά μεγάλος αριθμός των πηγών και των βοηθημάτων επί των οποίων εστηρίχθη ο Σίμων Καράς για να συγγράψει τα βιβλία του, εκδοθέντα ή μη.

Είχε στην διάθεσή του ολόκληρον την αρχαιοελληνική γραμματεία και ιδιαιτέρως τα έργα όλων των πυθαγορείων και μη συγγραφέων επί των οποίων εβάσισε την μελέτη των μουσικών διαστημάτων της Βυζαντινής Μουσικής.

Είχε εντρυφίσει εις ολόκληρον αυτήν την βιβλιογραφία, την είχε καταστήσει κτήμα του και εγνώριζε εις εκάστην των περιπτώσεων ποιό απόσπασμα να παραθέσει, σε ποιόν αρμονικόν ή φιλόσοφον να παραπέμψει, ποιό παράδειγμα να επικαλεσθεί.

Εμελέτησε θεωρητικώς και πρακτικώς, επιμόνως πειραματιζόμενος, τα μουσικά διαστήματα, επικουρούμενος τα μάλα υπό του καθηγητού των φυσικομαθηματικών Σταύρου Βραχάμη.

Σταύρος Βραχάμης & Σίμων Καράς επί τω έργω.

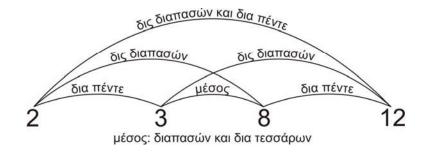
Για την έκφραση των μουσικών διαστημάτων δια των μαθηματικών λόγων αναφέρει ο Σίμων Καράς: « Ο Πυθαγόρας αρχικώς και η Σχολή του, κατ' απόλυτον λόγον· ο Αριστόξενος κατόπιν και οι μαθηταί αυτού, κατά λόγον σχετικόν και πρακτικόν· και μετ' αυτούς ο Κλαύδιος Πτολεμαίος κατά μεθοδον, ως λέγει, τελειοτέραν, μίαν και την αυτήν πειρώνται να διατυπώσουν παναρχαίαν μουσικήν παράδοσιν, της οποίας οι λόγοι, απ' αυτής της δημιουργίας αποτυπωμένοι εις την ανθρωπίνην αίσθησιν, φθάνουσιν αναλλοίωτοι -ως ιερά παρακαταθήκη-μέχρι των ημερών μας».

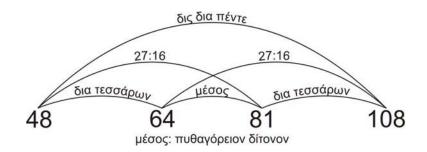
1980: Μέτρησις μουσικών διαστημάτων.

Χρησιμοποιών ο Σίμων Καράς τας Πυθαγορείους αναλογίας (αριθμητικήν, γεωμετρικήν, αρμονικήν) αποδεικνύει με βασικήν αρχήν την «εξ' αρμονικών διαστημάτων δι' αρμονικών λόγων παραγωγήν μέσου αρμονικού διαστήματος» τας μαθηματικάς σχέσεις των μουσικών διαστημάτων. Παραθέτω ενδεικτικώς πέντε εκ των είκοσι δύο παραδειγμάτων του με τα σχετικά διαγράμματα, τα οποία εχάραξε ο ίδιος:

α) Του «δις δια πασών και δια πέντε» 1:6 από του «δις δια πέντε» 4:9 το «δια πασών και δια τεσσάρων» 3:8 όπερ, ως μη περιλαμβανόμενον εις τους λόγους της τετρακτύος αλλ' εκτός αυτής, ασύμφωνον εθεώρουν οι πυθαγόρειοι

β) του δις δια πέντε 4:9 από του δις δια τεσσάρων 9:16 το πυθαγόρειον δίτονον 64:81

γ) Του δια πέντε 2:3 από του πυθαγορείου διτόνου 64:81 το διατονικόν τριημίτονον 27:32

δ) Του πυθαγορείου δια πέντε 3:2 από του δις διατονικού τριημιτόνου 27:32 το χρωματικόν ημίτονον ή αποτομή 2048:2187

ε) Του δια τεσσάρων 3:4 από του πυθαγορείου διτόνου 64:81 το διατονικόν ημίτονον ή λείμμα 243:256

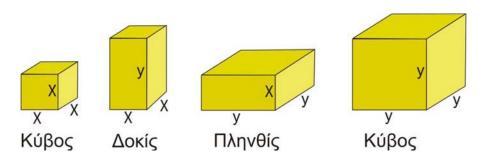
Εκπλήσσεται κανείς βλέπων ότι ο Σίμων Καράς έχει επιλέξει την μαθηματικήν πρόταση του Πλάτωνος από τον διάλογον Τίμαιος:

«t¦ d□ ΣTEPEA m…a m□n oÙdšpote, dÚo d□ ¢eˆ mesÒthtej sunarmÒttousin».

$$\begin{array}{c|c}
xx^{3} & 2 & 2 & 2 \\
 & \underline{y}x & 2 \\
 & \underline{$$

Είναι μία πρόταση σχετική με τας αναλογίας, την οποία διετύπωσε ο Πλάτων δομών ο ίδιος μία νέα για την εποχή του Μαθηματική επιστήμη, την Στερεομετρία.

Ιδιαιτέρα μουσική σημασία έχει η παρεμβολή των δύο μέσων μεταξύ των δύο δοθέντων κύβων (στερεά) με τη συνδρομή της Στερεομετρίας.

ΔΟΚΙΣ ΚΥΒΟΣ <u>Μ</u>ΕΓΑΛΟΣ ΚΥΒΟΣ ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΗΝΘΙΣ

Βάσει αυτής της Πατωνικής αναλογίας ο Σίμων Καράς διατυπώνει προτάσεις και παράγει μαθηματικάς σχέσεις για τα μουσικά διαστήματα:

Του δις διαπασών από του τρις διαπασών , το δια πασών Α

Ολας αυτάς τας μουσικάς διαστηματικάς μαθηματικάς σχέσεις τας φυλάσσει ως κόρην οφθαλμού και επ' αυτών στηρίζει το θεωρητικό και πρακτικό μουσικό του έργο. Όσοι τας αλλοιώνουν, τον βρίσκουν μπροστά τους. Γι' αυτό κατηγορεί την Μουσική Πατριαρχική Επιτροπή του 1881-83, λέγων: «Η Μουσική Πατριαρχική Επιτροπή του 1881-83 ετέλη υπό την καθοδήγησιν του μαθηματικού Ανδρέα Σπαθάρη. Συμμετείχον και διακεκριμένοι εν Κωνσταντινουπόλει ιεροψάλται υπό την προεδρίαν του δυτικής μουσικής μορφώσεως και πράξεως Αρχιμανδρίτου Γερμανού Αφθονίδου. Αλλ' ο μέν Σπαθάρης δεν ήτο μουσικός, οι δε ιεροψάλται δεν ήσαν εις θέσιν να ελέγξωσι οι ίδιοι του Σπαθάρη την εργασίαν. Προσέτι η Επιτροπή εν τω συνόλω της, ηκολούθησε καθαρώς εμπειρικήν μέθοδον εργασίας «προστησαμένη του νου, των ιεροψαλτών τα ώτα», χάριν των οποίων προσεπάθησε να εφεύρη λόγους μαθηματικούς».

Θα διερωτάται κανείς γιατί τοιαύτη εμμονή του Σίμωνος Καρά επί των μουσικών διαστηματικών μαθηματικών σχέσεων. Ο ίδιος επ' αυτού λέει: «Εις τους ιδικούς μας χρόνους εφ' όσον έζη εν τη πράξει η παράδοσις της ιεράς μουσικής, ουδείς εγίνετο λόγος περι διακριβώσεως της αληθούς φύσεως και μορφής των μουσικών αυτής διαστημάτων. Αφ' ότου, όμως, είτ' εκ της κακοτεχνίας, είτ' εξ επιδράσεων της δυτικής μουσικής, εγεννήθη κίνδυνος περί την ύπαρξιν του διαστηματικού αυτής πλούτου».

Ο ερευνητής Καράς επί ώρας πολλάς ειργάζετο και συνειργάζετο μετά πολλών άλλων επιστημόνων και ερευνητών εις το γραφείο του εις την οδόν Λέκκα και εις το Μέγαρο Εθνικής Μουσικής, εκεί επάνω εις το μικρό όρος Αγχεσμός (πρώην λόφος Στρέφη, από του επωνύμου αρχοντικής οικογενείας των Αθηνών), καταμεσής εις την σημερινή Αθήνα, όπου τα αρχαία χρόνια ήτο ιδρυμένο το Διός άγαλμα Αγχεσμίου (Παυσανίας, Κ. Κοντόπουλος, Α. W. Gomme).

1935: Στο γραφείο του στην οδό Λέκκα.

Ο Λόφος του Στρέφη (Έρσης 9 και Πουλχερίας), λοιπόν, γίνεται κέντρο διεθνούς εκστρατείας για την ανάδειξη των ελληνικών μουσικών αξιών, για την αναχαίτιση των εκφυλιστικών επιρροών διαφόρων κέντρων εμπορευματοποιήσεως της μουσικής στην Ελλάδα.

Ο Σίμων Καράς διδάσκει από το στασίδι του ναΐσκου και της Σχολής του Συλλόγου, υπέρ των ιδανικών της «ωραιότητος», της λογίου εκκλησιαστικής μουσικής τέχνης και της ελευθερίας της μουσικής εκφράσεως λόγου και μέλους των μουσικών της υπαίθρου.

Πλην αλλ' όμως, εις την περαιτέρω ανέλιξη του Συλλόγου συνέβαλον μεγάλως, στενώς συνεργασθέντες μετά του Σίμωνος Καρά, πεπαιδευμένοι ιεράρχαι, οφφικιάλιοι, καθηγηταί Πανεπιστημίων —ακαδημαϊκοί το πλείστον-και άλλοι από μικράς ηλικίας ασχολούμενοι περί τας καλάς τέχνας και τα γράμματα, ήτοι:

- Χρυσόστομος (Παπαδόπουλος), αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών
- Χρύσανθος (Φιλιππίδης) ο από Τραπεζούντος, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος

- Δαμασκηνός (Παπανδρέου) ο από Κορινθίας, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος,
- Σπυρίδων (Βλάχος) ο από Ιωαννίνων, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος,
- Σεραφείμ (Τίκας) ο από Ιωαννίνων και Άρτης, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος,
- Οι μητροπολίται του Οικουμενικού Θρόνου, πρώην Δέρκων Ιάκωβος και Πατάρων Μελέτιος,
- Ο μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφαρσάλων Κλεόπας (Θωμόπουλος),
- Μανουήλ Γεδεών, μέγας χαρτοφύλαξ –πρόσεδρον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Σταύρος Βραχάμης, καθηγητής των Φυσικών Επιστημών και της Ακουστικής Θεωρίας,
- Θεολόγος Νικολούδης, τ. υπουργός και η σύζυγος αυτού Ειρήνη,
- Φαίδων Κουκουλές, καθηγητής της Βυζαντινής Φιλολογίας εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών –τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Emil Kounze, διευθυντής του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών και η σύζυγος αυτού Αθηνά,
- Octave Merlier, Διευθυντής της Γαλλικής Σχολής Αθηνών αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και η σύζυγος αυτού Μέλπω,
- Κωνσταντίνος Άμαντος, καθηγητής της Βυζαντινής Ιστορίας εις το Πανεπιστήμιο Αθηνών –τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Θρασύβουλος Γεωργιάδης, καθηγητής της μουσικολογίας εις το Πανεπιστήμιο του Μονάχου –αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Δημήτριος Πικιώνης, καθηγητής της Αρχιτεκτονικής εις το Εθνικόν Μετσόβιον Πολυτεχνείον -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Σωκράτης Κουγέας, καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Νίκος Βέης, καθηγητής της Μεσαιωνικής και Νεωτέρας Ελληνικής Φιλολογίας εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Νικόλαος Λούβαρης, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Χρήστος Καρούζος, γενικός έφορος αρχαιοτήτων, διευθυντής του Εθνικού και Αρχαιολογικού Μουσείου -τακτικόν μέλος

- της Ακαιδημώνιας Αδυηκιώνθικός ηκαθήμησης καη σΒνάδελιφής Ιαυτορύοξεμαη Διπλωματικής εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών -τακτικόν μέλος της Αρχιτεκτονικής Ρυθμολογίδας νταλιή διαραβλανίκας εις αθηγητής της Αρχιτεκτονικής Ρυθυολογίδας νταλιή διαραβλανίκας εις αθηνής διατο καθαγικέντας ήμολικοδημώνς αγνικάν το γκάθη διαγούν της Ακαδημίας Αθηνών,
- Νικόλαος Χατζηκυριάκος Γκίκας, ζωγράφος, καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Λίνος Πολίτης, καθηγητής της Νεοελληνικής Φιλολογίας εις το Αριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Samuel Baud Bovy, κλασσικός φιλόλογος, λαογράφος, μουσικολόγος, υφηγητής της Νεοελληνικής Γλώσσης και Φιλολογίας εις το Πανεπιστήμιον της Γενεύης –αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Μάρκος Σιώτης, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Νικόλαος Τωμαδάκης, καθηγητής της Βυζαντινής Φιλολογίας εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών,
- Δημήτριος Νιάνιας, καθηγητής της Φιλοσοφίας εις το Εθνικόν Μετσόβιον Πολυτεχνείον, τ. υπουργός
- Στράτης Μυριβήλης, λογοτέχνης, πεζογράφος -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Γεώργιος Αθανασιάδης Νόβας, ποιητής, τ. υπουργός τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Κωνσταντίνος Μπόνης, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών -τακτικόν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών,
- Μανώλης Πρωτοψάλτης, διευθυντής των Γενικών Αρχείων του Κράτους, καθηγητής της Νεωτέρας Ιστορίας εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών,
 - Φώτης Κόντογλου, αγιογράφος,
- Αγγελική Χατζημιχάλη, λαογράφος,
 - Μαρίκα Βελουδίου, ξεναγός,
- Κούλα Πράτσικα, χορογράφος, Νίκος Κλέντος, νομικός, καθηγητής Βυζαντινής Μουσικής Πάνος Πυριοβολής, Αρχαιολόγος, Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης.

• Λυκούργος Αγγελόπουλος, Άρχων Πρωτοψάλτης της του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας εν Κωνσταντινουπόλει.

Και μόνον από τα ονόματα των επιφανών, τα οποία παραθέτω ενταύθα, διαφαίνεται ότι με το βαρύτατο όσο και πολύπλευρο έργο, το οποίον επωμίσθη ο Σίμων Καράς, επέπρωτο να γράψη εποποίιαν.

Κυρίες και κύριοι,

Ο Σίμων Καράς, ο μεγάλος Διδάσκαλος, έφυγε πλήρης ημερών, σε ηλικία 94 ετών, στις 26 Ιανουαρίου του 1999.

Λείπει σήμερον από κοντά μας, από τη σύζυγόν του κ. Αγγελική, τους συνεργάτας και μαθητάς του για τους οποίους αποτελεί δόξα, για τους συμπολίτας του, όλους εμάς, που τον είδαμε να κρατάει εις τας χείρας του αναμμένον τον πυρσό της προόδου.

Έλειψε από εμάς, αλλά έχει μείνει η διδασκαλία και το έργο του, τα υπέροχα θεωρητικά βιβλία, εκκλησιαστικών και άλλων μαθημάτων, οι ανακοινώσεις του, όλα αυτά με τα οποία ημπορούν να καθοδηγούνται οι επερχόμενες γενεές.

Αιωνία η μνήμη εις τον οτρηρόν διδάσκαλον, όστις ηνάλωσε μια ολόκληρον ζωήν εις την διάσωσιν, προαγωγήν και προβολήν της ελληνικής μουσικής.

Γαίαν έχοις ελαφράν, Σίμων Καρά, ποθεινέ Διδάσκαλε του Γένους των Ελλήνων. Κυρίες και κύριοι, Σας Ευχαριστώ.